

ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ ΜΟΥ ΕΙΝΑΙ
ΤΟ ΧΡΩΜΑΤΟΥ
ΑΝΕΜΟΥ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ BUFFONATA

Η θεατρική ομάδα buffonata λειτουργεί τα τελευταία 10 χρόνια στο κατηλλειμένο κτίριο της villa amalias. Δραστηριοποιείται στο συγκεκριμένο χώρο συνειδητά καθώς υποστηρίζει το εγχείρημα των καταλήψεων και των απελεύθερων αυτοοργανωμένων χώρων. Με το θέατρο ως εργαλείο και μέσο προσπαθούμε να γνωρίσουμε καλύτερα την πραγματικότητα γύρω μας αλλά και μέσα μας. Κι αυτό μπορεί να γίνει μέσα από το δυναμικό καθρέφτη που μας προσφέρουν οι άλλοι με το βλέμμα τους. Ακόμη να ανακαλύψουμε και να εξωτερικεύσουμε τις διαφορετικές προσωπικότητες από μέσα μας.

Χωρίς εμπορευματικές λογικές και τινα αναγνώριση ειδικών και αυθεντιών σε αυτό που κάνουμε η δουλειά μας είναι αντιεραρχική και ο προβληματισμός για το ύφος και τη δυναμική ενός έργου θα βγει μέσα από συλλογικές διαδικασίες. Πράγμα που σημαίνει ότι παρατηρητής και υποδυόμινος ένα ρόλο, πρέπει να βάλουν το «εγώ» τους σε δεύτερη μοίρα. Διαδικασία που πολλές φορές έχει μεγαλύτερη αξία και από το ίδιο το έργο.

Για εμάς, θέατρο μπορούν να κάνουν όλοι και δε χρειάζεται κάποιος να δηλώσει ηθοποιός για να συμφιετέχει. Πάνω από όλα μετράει η διάθεση για επικοινωνία, δημιουργία και αλληλεπίδραση. Άλλωστε το θέατρο είναι χειροπιαστό και έμπρακτο. Ό,τι μαθαίνεις το μαθαίνεις πράττοντας σε αρμονική σχέση με τους άλλους ανθρώπους. Βιώνοντας στην εποχή μας την αποθέωση του ατομικισμού και των εξειδικεύσεων, ενέργειες συλλογικής δημιουργικότητας σαν το θέατρο «των όλων» ανάγονται και λειτουργούν ως αντίδοτο. Σε μια πλέον μονότονη και ανιαρή πραγματικότητα και ένα διαρκή περιορισμό της ελευθερίας η θεατρική συμφετοχική πράξη ζωντανεύει τινα ανάγκη για ελεύθερη έκφραση και επικοινωνία. Δεν ενστερνιζόμαστε μια συγκεκριμένη τεχνική υποκριτικής ούτε αποδεχόμαστε ένα είδος θεάτρου. Το σημαντικό για εμάς βρίσκεται στην ουσία και τη δύναμη ενός κειμένου απ' όπου και αν προέρχεται αυτό, στην κριτική και πολιτική ματιά για τον κόσμο που μας περικλείει. Πρόθεση μας να υπηρετήσουμε το βάθος του κειμένου όχι με μια τεχνική αρτιότητα αλλά με καλλιτεχνική ειλικρίνεια. Ανεξάρτητα από τα αισθητικά αποτελέσματα και την επιθυμητή επιτυχία μιας παράστασης, θέατρο δεν είναι μόνο οι παραστάσεις, δεν είναι μόνο η καλλιτεχνική μορφή αλλά ένας τρόπος ύπαρξης δράσης-αντίδρασης.

Η ομάδα είναι ανοιχτή σε καινούργιους ανθρώπους, κείμενα, ιδέες, δράσεις.

Το έργο του Ματέι Βίσνιεκ «Εθνικότητα μου το χρώμα του ανέμου» είναι μια συρραφή δύο έργων. Στις παραστάσεις που θα ανέβουν στις 9, 10, 11 και 12 Ιουλίου 2009 στην αυλή της κατάληψης Βίλα Αμαλίας δεν παρουσιάζεται ολόκληρο το έργο, εξαιτίας κάποιας πρακτικής αδυναμίας που προέκυψε. Στόχος της ομάδας είναι η πλήρης παρουσίαση του έργου το φθινόπωρο.

* Η buffonata ήταν μια γιορτή του Μεσαίωνα, διάρκειας 8 ή 10 ημερών, που γινόταν το Δεκέμβριο και συνέχιζε την παράδοση από το καρναβάλι των ρωμαίων. Σε αυτή τη γιορτή, το θέατρο ήταν η ομίλοις δραματοποιημένη εφημερίδα του λαού. Όλοι συμμετείχαν και μασκαρέψανταν σαν ευγενείς, έμποροι, αυτοκράτορες, τοκογλύφοι, τραπεζίτες και συγκεντρώνονταν στην πλατεία όπου οργανώνονταν ένα είδος πομπής αρκετά βίαιης εναντίων των αριστοκρατών, των πλουσίων και των αφεντάδων της εποχής.

Όταν οι απαντήσεις μας θα βρίσκονται μέσα στις πράξεις μας και όχι στην απουσία αυτών, όταν τα φαντάσματά μας θα δημιουργήσουν δίκαιες σκέψεις, δίκαιες καταστάσεις, δίκαιους αγώνες, δίκαιες ζωές· τότε θα σταματήσει ο θρυμματισμός της ανθρώπινης ύπαρξης.

Αν το θέατρο εκφράζει την ανθρώπινη φαντασία, τότε τα πρόσωπα που εμφανίζονται στη σκηνή δεν είναι παρά τα φαντάσματα που καλούνται να δώσουν μορφή σε αυτήν. Η φαντασία όσο παραμορφωτική και αν μοιάζει, δεν έρχεται σε ρήξη με την πραγματικότητα. Αν και η φαντασία αντανακλά τη δομή της κοινωνίας ανά τους αιώνες, δεν περιορίζεται μόνο στη συντήρησή της. Μπορεί να αποδειχθεί εξίσου ανατρεπτική και δημιουργική όσο και οι επαναστατικοί αγώνες. Τα φαντάσματα είναι τα συναισθήματα μας, τα βιώματα μας, οι σκέψεις μας, οι δράσεις μας, εν τέλει οι εξεγέρσεις μας.

Μπορεί τα πρόσωπα του έργου να είναι δοσμένα, αλλά τίποτα δεν μπορεί να είναι δεδομένο για τους αποδέκτες κάθε παράστασης. Η αμφίδρομη σχέση μεταξύ ηθοποιών και θεατών που υπάρχει εξ ορισμού σε μια παράσταση, πλάθεται στη διάρκεια της, σηματοδοτώντας την αρχή ενός νέου δημιουργήματος που διαμορφώνεται μετά το τέλος της παράστασης. Οι θεατές και οι ηθοποιοί θα καθορίσουν τη μορφή αυτού του «χρονικού» δημιουργήματος, αφού ο χρόνος πλέον θα ενισχύσει τη μορφή του. Η ενσωμάτωση της φαντασίας όλων μας σε νέες μορφές δράσης σημαίνει ότι ο απότερος στόχος της θεατρικής ομάδας επιτεύχθηκε.

Οι πράξεις των ηρώων αντανακλώντας την κοινωνική πραγματικότητα, ενισχύουν στην ουσία τις δομές της κοινωνίας λειτουργώντας ως φορείς της κοινωνικής τους εικόνας. Τα άτομα στην ανάγκη τους να αυτοπροσδιοριστούν εδραιώνουν όλο και πιο αβίαστα αυτή τη σχέση. Η απόσυρση του ανθρώπου στο κλουβί που έχει δημιουργήσει αποτελεί ένα από τα κυριότερα χαρακτηριστικά της εποχής. Η ιδιωτικοποίηση όμως ταυτίζεται με την αποπολιτικοποίηση, αφού το ένα είτε οδηγεί στο άλλο, είτε το προϋποθέτει. Επακόλουθο αυτού είναι η ιδεολογική αστιά. Ο κατακερματισμός της "πολιτικής" κοινωνίας αποτελεί το πανηγυρικό επίστεγασμα της χειραγώγησης. Η γενική τροχοπέδηση κυριαρχεί σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης έκφρασης και σκέψης, με αποτέλεσμα η ανθρώπινη φαντασία που αναλύει, που προκαλεί, που οραματίζεται, που ανατρέπει, να υποκαθίσταται και_ουσιαστικά να καταργείται από την τεχνοκρατική εποχή. Στο έργο τα φαντάσματα των ανθρώπων ζουν καταστάσεις ταυτόσημες. Η απουσία πράξεων χαρακτηρίζει πολλά από τα μιονόπρακτα που ακολουθούν. Απουσία στην προκειμένη περίπτωση σημαίνει ότι οι ενδόμυχες σκέψεις των ηρώων ποτέ δεν πραγματώνονται. Αυτή η απουσία καταλήγει μοιραία στη ροή των γεγονότων.

Η αποσύνθεση των ανθρώπινων κοινωνιών αποτυπώνεται στις ψυχές των ανθρώπων. Η παθογένεια των ζωών μας δεν αναγνωρίζει σύνορα. Σε μια παγκοσμιοποιημένη κοινωνία το ένα συνδέεται με το άλλο. Ο Στάνκο σημαδεύει εκείνη που θα αναγκαστεί να πάει στα σύνορα για να ζητήσει πολιτικό άσυλο. Ή εκείνον που θα καταφέρει να περάσει τα σύνορα και να καταλήξει στο αστυνομικό τμήμα της περιοχής μας. Ακόμη και ο ίδιος ο Βίμπκο μπορεί να είναι ο πρόσφυγας που θα ζητήσει μια καλύτερη τύχη άλλου. Ο παραλογισμός ενός πολέμου που οδηγεί στην αποκτήνωση δημιουργεί τους νεκρούς που του αξίζουν. Οι νεκροί στο τέλος του έργου μιλούν τη γλώσσα των ζωντανών, εκφράζουν την κρίση αξιών που διαποτίζει τους ανθρώπους, υμνώντας με τραγελαφικό τρόπο την πατρίδα, που βρίσκεται πλέον σε κατάσταση εθνικής «συμφιλίωσης». Η εξαπάτηση όμως του ανθρώπου δεν παύει με το τέλος ενός πολέμου.

Οι μιούλογοι που τυποθετούνται πιο εύκολα στη χώρα υποδοχής προσφύγων αντανακλούν άρτια τη σύνθεση της κοινωνικής πραγματικότητας. Η γυναίκα μέσα στον κύκλο, ο δρομέας, ο άνθρωπος- σκουπιδοτενέκες και η σερβιτόρα συνθέτουν το παζλ που μπορεί να εξηγήσει πως συντηρούνται οι υπάρχοντες πολιτικοί δεσμοί. Ο άνθρωπος που φοβάται, που αποξενώνεται, που αγωνιά, που υπομένει, που καταπιέζεται όσες μάσκες και να φορέσει δεν μπορεί να καλυφθεί. Η εποχή αποστραγγίζει και την τελευταία σταγόνα αίματος από το κορμί του. Όλα εξυπηρετούν. Ο φόβος, η αποξένωση, η υποταγή, η υπομονή, η αγωνία είναι μέσα ελέγχου και κυριαρχίας.

Οι μορφές που μπορεί να πάρει η αδράνεια και η στασιμότητα μέσα στο έργο εναλλάσσονται και αλληλοσυμπληρώνονται. Η απουσία πράξεων ικανών να αλλάξουν την καθημερινότητα τους μετατρέπεται σε ένα αδιάλειπτο βασανιστήριο. Όσο δυσανασχετούν με την περιχαράκωση που ορθώνεται γύρω τους τόσο βουλιάζουν μέσα της.

Το μέλλον της γυναίκας μέσα στον κύκλο φαντάζει μια ατέρμονη επανάληψη. Νομιμοποιεί τα όρια της. Θέλει να ζήσει ένα όριο ελευθερίας. Εγκλωβισμένη σε ένα κλουβί μοιάζει με τον δρομέα που έχει μαγνητιστεί από το στόχο του, αγνοώντας πλήρως τους εναλλακτικούς δρόμους της ζωής του. Εγκλωβισμένος στο παρόν του. Το δικό του παρόν θα είναι ίδιο με το μέλλον του. Η παρουσία της γυναίκας μέσα στον κύκλο υποκλίνεται στην απεραντοσύνη του χρόνου; Δεν έχει σημασία αν έχει κερδίσει το χρόνο.

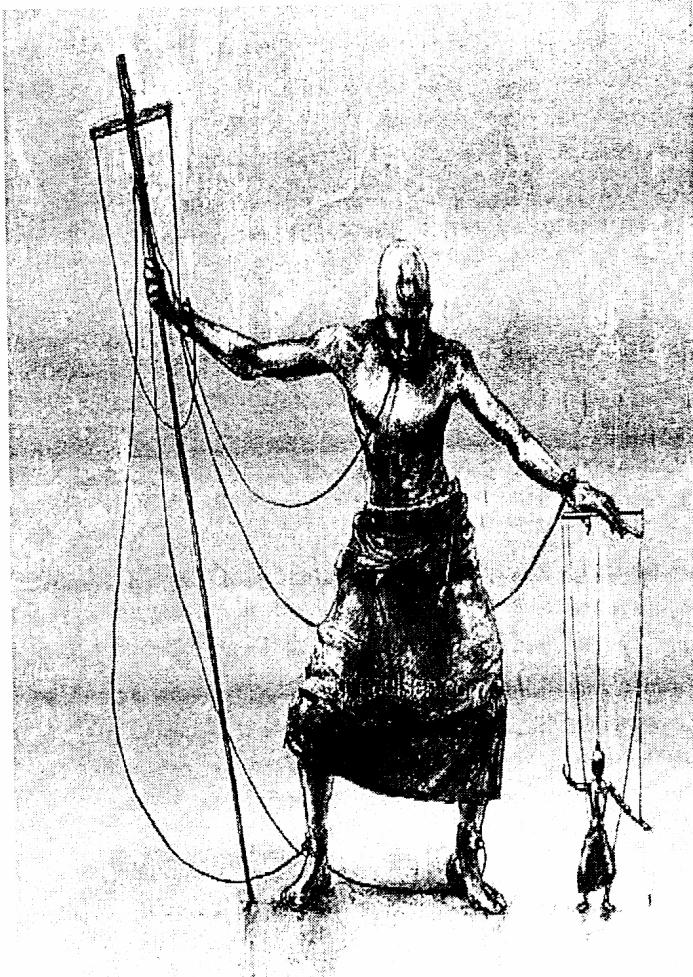
Η αιωνιότητα όσο θελκτική και αν είναι, μοιάζει εφιαλτική μπροστά στη μονότονη ακολουθία των συναισθημάτων της απραξίας.

Ο δρομέας αντί να χάσει τον προσανατολισμό του, συνεχίζει. Το απέραντο θα

μπορούσε να είναι η λύση στο πρόβλημα του; Έχει «κουρδιστεί» όμως τόσο καλά ώστε ακόμη και σε καταστάσεις σύγχυσης να αναγνωρίζει το στόχο. Ο δρομέας αντανακλά την επιταχυνόμενη διάλυση των παραστάσεων της πραγματικότητας. Ανήκει σε αυτήν την κοινωνία, ακολουθά τις αξίες της, τους μύθους της, τις επιταγές της νιώθοντας πιο άξιος και ικανός από τα υπόλοιπα μέλη της αφού αφού γκράζεται τις παραδόσεις, ενώ συγχρόνως τους δίνει μια νέα πνοή, τις εκσυγχρονίζοντας την εξέλιξη μέσα από την εντυπωσιακή ταχύτητα της πραγματικότητας.

Ιδεολογική νομιμοποίηση ταλανίζει τον άνθρωπο - σκουπιδοτενεκέ. Οι αρχές του και η φιλοσοφία του στηρίζονται στο νόμιμο, δεν αντιτίθεται σε θεσμούς, σε ήθη και σε έθιμα. Οι κοινωνικές σχέσεις των παγιδεύουν. Τις αναπαράγει καθημερινώς και στην ουσία βρίσκεται σε έναν κύκλο, εγκλωβισμένος και εκείνος όπως οι υπόλοιποι. Δεν αντέχει τον εαυτό του. Απλώς τον υπομένει. Ταυτίζεται με το φθαρτό και εφήμερο της εποχής του, αλλά ταυτοχρόνως πείθεται για την αναγκαιότητα της ύπαρξής του. Ο «φιλόσοφος» της πόλης του καθαρίζει τα λύματα του κοινωνικού γίγνεσθαι.

Η ζωή της σερβιτόρας καθορίζεται από τη δουλειά που κάνει σε τέτοιο βαθμό που την αναπαριστά συνέχεια στον ελεύθερο χρόνο της, στο μισαλό της.

Οι εργασιακές συνθήκες που περιορίζουν τη ζωή της, της προσφέρουν συγχρόνως διέξοδο, το οποίο ενισχύει το εργασιακό καθεστώς που βιώνει. Η ελευθερία που ζει απειλείται με το που νυχτώνει.

Η νύχτα που έρχεται σύντομα ευθύνεται για την έλλειψη δημιουργικότητας που την χαρακτηρίζει; Πόσο ευθύνονται οι άλλοι για τον εγκλωβισμό της στο δικό της κύκλο; Η φαντασία της σερβιτόρας λειτουργεί ως μέσο εκτόνωσης αντί δημιουργικού στοχασμού.

Η εσωτερική πειθαρχία που χαρακτηρίζει τα πρόσωπα όλων των μονολόγων έρχεται να παγιωθεί με τη στρατιωτική πειθαρχία που διακρίνεται στα υπόλοιπα μονόπρακτα. Η ιεραρχία με την υποταγή που ακολουθεί βασανίζει, εκτελεί, γεννάει εχθρούς και δημιουργεί νεκρούς. Οι δημοκρατικές κοινωνίες του δυτικού κόσμου μετατρέπονται σε απολυταρχικά καθεστώτα για τους μετανάστες που έρχονται από την Ανατολή ή την Αφρική. Οι δημοκρατικές κοινωνίες του ανεπτυγμένου κόσμου βασανίζουν στα κρατητήρια, στους δρόμους, στις πλατείες, στα χωράφια.

Το τηλεφώνημα μετουσιώνεται σε ικρίωμα στα χέρια των ανθρωποφυλάκων. Καταλήγει στην κυριότερη μέθοδο βασανιστηρίου του κρατούμενου. Η μοναδική θεσμοθετημένη δημοκρατική ελευθερία του ανθρώπου στα σύγχρονα κολαστήρια γίνεται μέσο εξόντωσης και ελέγχου, θυμίζοντας μας ότι η κυριαρχία του ανθρώπου στον άνθρωπο δεν χρειάζεται μαστίγια για να γίνει τυρρανική. Η ατελέσφορη προσπάθεια του φυλακισμένου για να τηλεφωνήσει θα συνεχίζεται εις το διηνεκές μεγεθύνοντας τη στασιμότητα και την αδράνεια που χαρακτηρίζει τον εγκλεισμό στο κελί.

Οι αρχικά απρόσωπες ιστορίες των εκτελεστών μπλέκονται με τις ιστορίες των υποψήφιων θυμάτων. Η δυσανεξία στο γάλα για τον εκτελεστή μπορεί να αποβεί σωτήρια για το υποψήφιο θύμα. Άλλα αυτό θα συμβεί μόνο για μια στιγμή, μόνο σε μία ταράτσα. Οι εκτελεστές δολοφόνοι αποφασίζουν για τις ζωές των υπόλοιπων εκτελώντας τις εντολές των ανώτερων τους, όπως αρμόζει σε μια μιλιταριστική κοινωνία. Εγκλωβίζονται και αυτοί με τη σειρά τους σε μια αδιάλειπτη αναμονή. Η επικείμενη δολοφονία στην ουσία τους αδρανοποιεί, αφού ποτέ δεν τους αφήνει περιθώρια για άλλη μορφή δράσης. Το όπλο στα χέρια τους προσφέρει μια τέλεια αυταπάτη. Τους μεταμορφώνει προς στιγμήν σε θεούς, οι οποίοι ήδη είναι εντολοδόχοι, ακυρώνοντας με αυτόν τον τρόπο τη θεϊκή τους ιδιότητα.

Η ανθρώπινη αξιοπρέπεια στέκεται αγέρωχη στα πειθαρχημένα σύνορα των παγκοσμίων δικαιωμάτων. Τα παγκοσμίως αναγνωρισμένα σύνορα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μεταφράζονται ως σημεία ελέγχου και εκμηδένισης. Η παραμονή της στα σύνορα χαρακτηρίζεται από απράξια. Το πέρασμα του χρόνου θα βρει τη γυναικα εγκλωβισμένη στο ίδιο σημείο διεκδικώντας το δικαίωμα να φαντασιώνεται. Ο δικός της κύκλος είναι φερτός, της επιβλήθηκε. Η περιχαράκωση της ζωής αποδίδεται εύστοχα με τη μορφή του σκαντζόχοιρου. Τα φτερά θα του δώσουν τη δυνατότητα να μεταφερθεί στο χώρο, ίσως και στο χρόνο. Η

απελευθέρωση θα καθορισθεί από το σημείο που θα καταλήξει. Οι κύκλοι που υπάρχουν στον κόσμο καιροφυλακτεύν για τον επόμενο εγκλεισμό.

Οι στρατιώτες εξυμνούν την ειρήνη υπηρετώντας πιστά τον πόλεμο. Οι νεκροί του τέλους συνιστούν μια ειλικρινέστατη απάτη. Κείτονται στο χώμα, για πάντα στάσιμοι, ανήμποροι να προκαλέσουν μια απειροελάχιστη μεταβολή στη δική τους κατάσταση, εγκλωβισμένοι στο αέναο ταξίδι του θανάτου. Οι ζωντανοί που τους έστειλαν εκεί, που συναίνεσαν σε αυτήν τη σφαγή, θέλουν να βλέπουν τα φαντάσματά τους να διεκδικούν και να απασχολούνται με αυτά που ορίζει η πειθαρχημένη ζωή τους. Αγωνίζονται για μια καλύτερη μοίρα, όταν πια δεν έχει νόημα τίποτα, αφού το σκουλήκι που ζει στην τρύπα μέσα στο μάγουλο τους θα στριφογυρίζει και θα τραγουδάει ασταμάτητα.

Παρατηρούνται πουθενά στο έργο σπέρματα χειραφέτησης; Είναι τόσο απαισιόδοξο; Αυτό που παρακινεί τους ανθρώπους είναι οι επιθυμίες τους ή η πίστη τους σε αυτό που συμβαίνει. Είναι όμως αυθεντικές οι επιθυμίες ή ορθή η πίστη τους; Η διασφάγηση της επιβαλλόμενης βούλησης και της εσφαλμένης πίστης αναδεικνύονται σε πρωταρχικούς στόχους. Ο αγωνιζόμενος άνθρωπος επιδιώκει τον κατακερματισμό των περιχαρακώσεων που ορθώνονται γύρω του και που διαφυλάσσουν την ακεραιότητα της καθεστηκυίας τάξης. Στέκεται αλληλέγγυος στους καταπιεσμένους και υπερασπίζεται μιαχόμενος τους δίκαιους αγώνες. Βρίσκεται διαρκώς σε εγρήγορση γιατί η προσπάθεια για την κατάκτηση της ελευθερίας και της κοινωνικής δικαιοσύνης είναι αδιάκοπη. Ο αγωνιζόμενος άνθρωπος θα είναι πάντα εδώ.

ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ μας είναι η γη, είναι ο ουρανός, τα πουλιά που πετάνε πάνω από τα σύνορα.

ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ μας είναι το χρώμα του ανέμου.

Αν νομίζει κάποιος ότι αυτό είναι ουτόπιος τότε οι εξηγήσεις στο μικρό παιδί του ότι γεννήθηκε Έλληνας. Ας τον πείσει ότι οι φύλακες της τάξης και του νόμου δολοφονούν μικρά παιδιά γιατί καίνε γαλανόλευκα πανιά. Ας πει σε μια αγωνιστρια που διεκδίκει τα δικαιώματά της ότι της ρίχνουν βιτριό λιγιάτι είναι ζένη.

Αν τα καταφέρει τότε μπορεί να απελάσει έναν άνθρωπο στο εκτελεστικό απόσπασμα. Μπορεί να φωνάξει σε έναν άνεργο «Η Ελλάδα πάνω από όλα». Μπορεί να σκοτώσει για να «ζήσει», μπορεί να φυλακίσει την ελευθερία του για να γίνει δούλος.

Αν τα καταφέρει και πάλι τότε όλοι θα έχουμε δώσει τα σώματά μας για να φτιάχτει η μεγάλη μάζα που θα έχει αλέσει η κρεατορικανή του φασισμού.

